

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 1 Ιουνίου 2018
(OR. en)

Διοργανικός φάκελος:
2018/0209 (COD)

9651/18
ADD 3

ENV 395
CLIMA 96
ENER 216
CADREFIN 69
CODEC 944

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Για τον Γενικό Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ο κ. Jordi AYET PUIGARNAU, Διευθυντής
Ημερομηνία Παραλαβής:	1 Ιουνίου 2018
Αποδέκτης:	κ. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	SWD(2018) 293 final
Θέμα:	ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ <i>που συνοδεύει το έγγραφο</i> Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση Προγράμματος για το Περιβάλλον και τη Δράση για το Κλίμα (LIFE) και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1293/2013

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - SWD(2018) 293 final.

σνημμ.: SWD(2018) 293 final

Βρυξέλλες, 1.6.2018
SWD(2018) 293 final

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

που συνοδεύει το έγγραφο

Κανονισμός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου

για τη θέσπιση Προγράμματος για το Περιβάλλον και τη Δράση για το Κλίμα (LIFE)

{COM(2018) 385 final} - {SEC(2018) 275 final} - {SWD(2018) 292 final}

Η ΕΕ έχει ηγετική θέση παγκοσμίως στην προστασία του περιβάλλοντος και στη δράση για το κλίμα και, όπως επιβεβαιώθηκε στην ομιλία του προέδρου Juncker για την κατάσταση της Ένωσης το 2017¹, επιθυμεί να ενισχύσει τον ρόλο της στον τομέα αυτόν².

Το πρόγραμμα LIFE είναι το μοναδικό ταμείο της ΕΕ που είναι αφιερωμένο αποκλειστικά σε σκοπούς σχετικούς με το περιβάλλον και το κλίμα. Ο περιορισμένος προϋπολογισμός του απευθύνεται σε έναν εξειδικευμένο τομέα ανάμεσα στα προγράμματα της ΕΕ για την υποστήριξη της έρευνας και της καινοτομίας, αφενός, και στα προγράμματα που χρηματοδοτούν την εφαρμογή μέτρων σε μεγάλη κλίμακα, αφετέρου.

Οι δραστηριότητες του προγράμματος LIFE ασχολούνται με ορισμένα προβλήματα απευθείας, αλλά ο αντίκτυπος του προγράμματος επιτυγχάνεται κατά κύριο λόγο έμμεσα, μέσω του ρόλου του ως καταλύτη στην εκκίνηση, τη διεύρυνση ή την επιτάχυνση πρακτικών βιώσιμης παραγωγής, διανομής και κατανάλωσης, χάρη στην παροχή υποστήριξης:

- στην ανάπτυξη και την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και γνώσεων,
- στην ανάπτυξη ικανοτήτων και στην επιτάχυνση της εφαρμογής της περιβαλλοντικής και κλιματικής νομοθεσίας και πολιτικής,
- στη δοκιμή τεχνολογιών και λύσεων μικρής κλίμακας από ενδιαφερόμενους φορείς, και
- στην κινητοποίηση χρηματοδότησης από άλλες πηγές.

Η παρούσα εκτίμηση επιπτώσεων συνοδεύει την πρόταση της Επιτροπής για το μελλοντικό πρόγραμμα LIFE για το περιβάλλον και τη δράση για το κλίμα μετά το 2020 και ικανοποιεί τις απαιτήσεις του δημοσιονομικού κανονισμού ως προς την εκπόνηση αξιολόγησης εκ των υστέρων.

Προκλήσεις και ευκαιρίες για το πρόγραμμα LIFE στο επόμενο ΠΔΠ

Η πρόσφατη ενδιάμεση αξιολόγηση του LIFE³ επιβεβαίωσε ότι το τρέχον πρόγραμμα προδιαγράφεται αποτελεσματικό⁴, αποδοτικό και χρήσιμο και συνεισφέρει στη στρατηγική «Ευρώπη 2020». Επιπλέον, οι περισσότεροι ενδιαφερόμενοι φορείς θεωρούν ότι το LIFE είναι ένα πολύ σημαντικό μέσο για την κάλυψη περιβαλλοντικών και κλιματικών προτεραιοτήτων.

Ωστόσο, η ενδιάμεση αξιολόγηση εντόπισε επίσης δυνατότητες για περαιτέρω βελτίωση της συνολικής αποτελεσματικότητας του προγράμματος, οι οποίες δεν θα μπορούσαν να υλοποιηθούν με τη συνέχιση του προγράμματος LIFE, υπό τη σημερινή του μορφή και κλίμακα, κατά την περίοδο 2021–2027. Πρόκειται ιδίως για δυνατότητες βελτίωσης της συνοχής μεταξύ του προγράμματος LIFE και άλλων ταμείων της ΕΕ και για δυνατότητες ενίσχυσης του καταλυτικού ρόλου του προγράμματος. Άλλες δυνατότητες βελτίωσης εντοπίστηκαν επίσης σε σχέση με τον στρατηγικό προσανατολισμό του προγράμματος, καθώς και για την αύξηση της αποτελεσματικότητας και για την απλούστευση της διαχείρισης του LIFE.

¹ https://ec.europa.eu/commission/state-union-2017_en

² Μια ανάλυση της παραμένουσας ανάγκης για δράση στους διάφορους τομείς περιβαλλοντικής πολιτικής και στον τομέα της κλιματικής αλλαγής, προκειμένου να εξασφαλιστεί η συμμόρφωση με τη σχετική νομοθεσία της ΕΕ, τη συμφωνία του Παρισιού και την υλοποίηση της ενεργειακής ένωσης, παρουσιάζεται στο παράρτημα 4.

³ EC (2017) [Έκθεση σχετικά με την ενδιάμεση αξιολόγηση του Προγράμματος για το Περιβάλλον και τη Δράση για το Κλίμα, SWD\(2017\) 355 final](#). Ecofys (2017) Υποστήριξη για εξωτερική και ανεξάρτητη έκθεση ενδιάμεσης αξιολόγησης του προγράμματος LIFE

⁴ Με βάση την ανάλυση των βασικών δεικτών επιδόσεων που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση των επιδόσεων των έργων.

Οι προτιμώμενες επιλογές

Για να αντιμετωπιστούν οι προκλήσεις που εντοπίστηκαν, διατυπώθηκαν διάφορες επιλογές οι οποίες, στη συνέχεια, ελέγχθηκαν ως προς την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα και τη συνοχή. Έτσι συγκεντρώθηκε μια σειρά από συγκεκριμένες επιλογές βελτίωσης του νέου προγράμματος, όπως περιγράφεται παρακάτω.

Προκρίθηκαν τρεις επιλογές σχετικά με **την κάλυψη και το πεδίο εφαρμογής** του προγράμματος:

1. Η επέκταση του πεδίου εφαρμογής του LIFE ώστε να συμπεριλάβει έργα ανάπτυξης ικανοτήτων που αφορούν τις καθαρές μορφές ενέργειας, μέσω της προσθήκης ενός υποπρογράμματος για τη μετάβαση σε καθαρές μορφές ενέργειας, θα συνεπαγόταν μια πιο συνεκτική προσέγγιση στη χρηματοδότηση των έργων ανάπτυξης ικανοτήτων στον τομέα αυτόν, ενώ παράλληλα θα βελτίωνε την πρόσβαση για ένα ευρύτερο φάσμα δικαιούχων.
2. Ενίσχυση της υποστήριξης του LIFE για την ενσωμάτωση σκοπών σχετικών με τη φύση και τη βιοποικιλότητα. Αυτό θα βελτίωνε τη χρηματοδότηση στον τομέα της φύσης και τη συνοχή της συνολικής διάρθρωσης του προϋπολογισμού της ΕΕ, επιτρέποντας μια βελτιωμένη προσέγγιση ως προς την ενσωμάτωση. Ωστόσο, ενδέχεται να απαιτεί πρόσθετο φόρτο σχεδιασμού και συντονισμού για τις περιβαλλοντικές αρχές.
3. Η διεύρυνση της επιλεξιμότητας για το LIFE στις υπερπόντιες χώρες και εδάφη της ΕΕ, ειδικά για δράσεις σχετικές με τη φύση και τη βιοποικιλότητα στο πλαίσιο του υποπρογράμματος «Φύση και βιοποικιλότητα», θα έκλεινε ένα πιθανό κενό στη χρηματοδότηση του προγράμματος BEST⁵.

Εάν ο προϋπολογισμός αυξηθεί ειδικά για να συμπεριληφθεί η μετάβαση σε καθαρές μορφές ενέργειας και/ή να συμπεριληφθεί ένα υποπρόγραμμα για τη φύση, αυτές οι επιλογές (επιλογή 1 και 2) θα πρέπει να συμπεριληφθούν στη διάρθρωση του προγράμματος LIFE.

Προκρίθηκαν εννέα επιλογές ως προς τους **μηχανισμούς χορήγησης** και τη **διαχείριση** του προγράμματος.

Προκειμένου να βελτιωθούν οι επιδόσεις και ο καταλυτικός ρόλος του προγράμματος LIFE, διερευνήθηκαν δύο επιλογές που σχετίζονται με την προσβασιμότητά του για αιτούντες από όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ. Η επιλογή παροχής κεντρικής στήριξης σε ολόκληρο το δίκτυο των NCP αντί για τα σημερινά έργα ανάπτυξης ικανοτήτων σε εθνικό επίπεδο (μόνο για ορισμένα κράτη μέλη) αξιολογείται θετικά. Η δυνατότητα αύξησης των ποσοστών συγχρηματοδότησης θα πρέπει να εξεταστεί περαιτέρω αφού καθοριστεί η συνολική μορφή και ο προϋπολογισμός του προγράμματος LIFE για το επόμενο ΠΔΠ και βάσει της ζήτησης με την πάροδο του χρόνου.

Εξετάστηκαν τέσσερις άλλες συμπληρωματικές επιλογές για τη βελτίωση των επιδόσεων και του καταλυτικού ρόλου του προγράμματος. Από αυτές, η παράταση της χρήσης στρατηγικών ολοκληρωμένων έργων θεωρείται ότι αποτελεί τον αποτελεσματικότερο μηχανισμό βάσει της πιλοτικής εμπειρίας από ολοκληρωμένα έργα στο πλαίσιο του τρέχοντος προγράμματος

⁵ Η πρωτοβουλία [BEST \(εθελοντικό σύστημα για τη βιοποικιλότητα και τις υπηρεσίες οικοσυστήματος στα ευρωπαϊκά υπερπόντια εδάφη\)](#) αποσκοπεί στη διατήρηση της βιοποικιλότητας και της βιώσιμης χρήσης των υπηρεσιών οικοσυστήματος, συμπεριλαμβανομένων των προσεγγίσεων οικοσυστηματικής βάσης στον μετριασμό και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, στις εξόχως απόκεντρες περιοχές και στις υπερπόντιες χώρες και εδάφη της ΕΕ.

LIFE. Ωστόσο, αυτό θα απαιτήσει πρόσθετο προϋπολογισμό σε σύγκριση με το ισχύον πρόγραμμα.

Οι επιλογές για τη βελτίωση των δυνατοτήτων αναπαραγωγής και για την αύξηση τόσο της ευελιξίας του προγράμματος όσο και της δυνατότητας εξέτασης βασικών και νεοεμφανιζόμενων θεμάτων μέσω απλοποίησης του κανονισμού και του πολυετούς προγράμματος εργασίας δεν έχουν σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις και θα πρέπει να εφαρμοστούν αμοιότερες. Όσον αφορά τα χρηματοδοτικά μέσα, καλό θα ήταν να κλιμακωθούν οι προσεγγίσεις που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο των πιλοτικών μέσων του τρέχοντος προγράμματος LIFE μέσω του InvestEU.

Πώς θα παρακολουθούνται και θα αξιολογούνται οι επιδόσεις;

Οι επιδόσεις θα συνεχίσουν να μετριούνται σε επίπεδο προγράμματος και υποπρογράμματος, με βάση τη σημερινή προσέγγιση που βασίζεται σε επίπεδο έργου. Έχουν ωστόσο προσδιοριστεί πρόσθετα κριτήρια επιδόσεων για την ενίσχυση της παρακολούθησης και της αξιολόγησης της καταλυτικής δράσης του LIFE και της συνεισφοράς του στην υποστήριξη του μετασχηματισμού της κοινωνίας. Ο φόρτος από την εφαρμογή του θα βαρύνει κατά κύριο λόγο την Επιτροπή, προκειμένου να αποφευχθεί η επιδείνωση των υφιστάμενων υποχρεώσεων υποβολής εκθέσεων και να εξασφαλιστεί ορθή και αξιόπιστη συλλογή στοιχείων.

Δύο ενδεδειγμένες αξιολογήσεις θα ολοκληρωθούν στο μέσον (έως το 2024) και στο κλείσιμο (έως το 2027) της περιόδου προγραμματισμού.